Вітаем удзельнікаў II Міжнароднага фестывалю народнай музыкі „Звіняць цымбалы і гармонік“

Пастаўскі край

ОРГАН РАЕННАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА І РАЕННАГА САВЕТА ДЭПУТАТАЎ

№ 43 (7605) | ПЯТНІЦА, 30 МАЯ 1997 ГОДА | Цана 1100 руб.

Н. ЗАХАРЭВІЧ

Можа б, людзі Пастаў і не зналі,
Каб мы песню не ўмелі запець,
Каб гармонікі тут не ігралі,
Каб цымбалы маглі не звінець.

Многа фэстаў было у Паставах,
Многа радасных вёсен і лет.
Ганарымся фальклорнаю славай,
Што яна пакарае ўвесь свет.

Што яна горад наш так мяняе:
Сталі птушкі спяваць тут званчэй,
Сталі яркімі зоркі над краем,
Стала неба сіней і вышэй.

Рамантычныя едуць к нам людзі
З-за далёкай і блізкай мяжы,
Фестываль міжнародны тут будзе,
Каб у міры і з песняю жыць.

Сённяшні нумар прысвечаны знамянальнай падзеі ў культурным жыцці нашага раёна і рэспублікі. Зразумела, мы не змаглі расказаць пра ўсе калектывы. А каб пабачыць і пачуць іх, прыходзьце на свята, адкрыццё якога адбудзецца сёння на плошчы Леніна ў 17 гадзін.

Добрага і доўгага шляху

Вось і зноў гасцінная пастаўская зямля запрашае на традыцыйны фестываль народнай музыкі «Звіняць цымбалы і гармонік», дзе ён праводзіцца ў шосты раз. Сёлета фестываль юбілейны — дзесяты і другі Міжнародны. Фестываль мае сваю гісторыю, свае традыцыі, сваіх энтузіястаў. Нам, аўтарам ідэі—а ля вытокаў фестывалю былі народны артыст Беларусі, прафесар М. А. Казінец, заслужаныя работнікі культуры Беларусі рэжысёр У. В. Таран і балетмайстар І. А. Серыкаў, — іншым ініцыятарам яго арганізацыі ўспамінаецца першы, праведзены 9 гадоў назад у Віцебску, на які сабраліся невялікія калектывы і індывідуальныя выканаўцы, народныя майстры музычных інструментаў — недзе каля 150 чалавек.

Убачыўшы сапраўднае свята, ужо тады марылася зрабіць яго адметным і прыгожым, традыцыйным, праводзіць у розных рэгіёнах рэспублікі Двойчы фестываль— а тады ён называўся «Іграй, гармонік» — праводзіўся ў Магілёве, але потым надоўга прыжыўся ў Паставах. Час пацвердзіў, што сама ідэя правядзення ў Паставах гэтага традыцыйнага фестывалю знайшла добрую глебу, бо яна грунтуецца тут на багатых музычных традыцыях, цікавай і адметнай выканальніцкай школе груздаўскіх музыкаў. Фактычна гэта адзіны ў рэспубліцы рэгіён, дзе захаваліся дыятанічныя цымбалы, дзе працуюць сучасныя калектывы, якія захоўваюць і развіваюць гэту выканальніцкую школу, дзе і зараз майстры-самародкі выраблююць такія цымбалы.

Дзякуючы намаганням выкладчыкаў Пастаўскай дзіцячай музычнай школы, дырэктара і выдатнага музыканта А. Собаля створаны новыя калектывы, якія захоўваюць традыцыі вядомага яшчэ з 1939 года Груздаўскага цымбальнага аркестра. На Пастаўшчыне шануюць і цэняць народнае мастацтва, любяць і ўмеюць прымаць гасцей. Многія былыя ўдзельнікі і госці фестывалю з задавальненнем і цеплынёй успамінаюць гэты прыгожы старажытны горад, вядомы яшчэ з пачатку 14-га стагоддзя, дзе добры след у свой час пакінулі многія вядомыя людзі, і перш за ўсё граф Антоній Тызенгауз. А якія тут шчырыя і ўдзячныя гледачы і слухачы! Такой аўдыторыі жадалі б і многія прафесійныя калектывы.

З кожным годам чарговы фестываль набіраў творчы ўзровень, пашыраў свае межы і ўжо даўно мог называцца міжнародным. Але нам хацелася зрабіць яго адметным і непадобным на іншыя, прэстыжным, каб браць удзел у ім лічылі за гонар лепшыя калектывы і індывідуальныя выканаўцы. Так яно і адбылося. Толькі ў заключных мерапрыемствах фестывалю за гэтыя гады прынялі ўдзел каля 200 калектываў і каля 4 тысяч удзельнікаў. Многім калектывам фестываль даў пуцёўку ў доўгае творчае жыццё. Ды і сам фестываль мае сваіх пераемнікаў — у многіх абласцях і раёнах праводзяцца святы «Іграй, гармонік». Прыгожым і з высокім творчым узроўнем сфарміраваўся фестываль «Мінскі гармонік».

Набываючы новыя рысы як па форме, так і па змесце, фестываль захоўвае пераемнасць, свае ж традыцыі. Выдатным пацверджаннем гэтаму можа быць конкурс «Хто каго?»

Фестываль «Звіняць цымбалы і гармонік» любяць і пастаўчане, і госці, яго чакаюць, яму прысвячаюць свае песні і вершы. Мясцовыя паэты Аркадзь Нафрановіч і Ніна Захарэвіч не раз радавалі сваімі творамі ўдзельнікаў, а «Пастаўская прывітальная» на словы Генадзя Шьшкіна стала сапраўдным гімнам фестывалю.

Палюбіў пастаўскую зямлю і мінчанін Міхась Слізкі — адметны музыкант і самадзейны кампазітар, які не раз дарыў фестывалю свае творы. Цымбалы, зробленыя майстрам Іванам Андронам, прыгожыя рушнікі і габелены, выраблены мясцовымі майстрыхамі, у якасці сувеніраў і падарункаў раз'ехаліся па розных куточках нашай і іншых краін.

Цікавым і непаўторным мае быць і юбілейны фестываль, на які збяруцца лепшыя з лепшых калектывы і індывідуальныя выканаўцы — лаўрэаты папярэдніх фестываляў. Назвы многіх з іх на слыху — «Крупіцкія музыкі» з Мінскага раёна і «Шчодрыца» з з Мінска, «Лявоны» і «Музыкі» з Гродзенскай вобласці, «Магілёўцы» з Магілёва і «Скарыначка» з Гомельскай, «Фэст» і «Контрданс» з Баранавіч. І, канечне ж, саліраваць на фестывалі будзе мясцовы ансамбль «Паазер'е».

Адметнай асаблівасцю сёлетняга фестывалю з'яўляецца тое, што ён значна пашырыў свае межы. Яго ўдзельнікамі сёлета стануць мастацкія калектывы з Расіі, Украіны, Малдовы, Польшчы, Літвы.

У праграму фестывалю лагічна ўваходзіць вялікі канцэрт Дзяржаўнага акадэмічнага аркестра народных інструментаў імя І. Жыновіча, 90-годдзе з дня нараджэння якога адзначаецца якраз у маі гэтага года. Упершыню ў Пастаўскім касцёле будзе праведзены канцэрт старадаўняй беларускай і класічнай музыкі з удзелам вядомай арганісткі Сафійскага сабору ў Полацку, дыпламанта міжнародных конкурсаў Ксеніі Пагарэлай, ансамбляў «Крупіцкія музыкі» і «Контрданс». Палітра фестывалю дае магчымасць прадставіць народную музыку ад яе вытокаў да сучасных форм існавання.

Яркімі фарбамі расквеціцца «Горад майстроў», дзе лепшыя народныя майстры Віцебшчыны прадставяць свае вырабы. Жыхары Пастаўшчыны і ўдзельнікі фестывалю змогуць зазірнуць у глыбокую гісторыю ў час «Пастаўскага балю» і феерверка «Агні спадчыны».

Рыхтуючы і чакаючы гэта свята, хочацца пажадаць добрага і доўгага творчага шляху фестывалю, а ўсім, ад каго гэта залежыць,—настойлівасці і цярплівасці, новых здабыткаў на шчодрай ніве народнага мастацтва.

Т. СТРУЖЭЦКІ
намеснік старшыні аргкамітэта, начальнік упраўлення ўстаноў культуры і народнай творчасці Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь.

Аб чым вашы думкі, жанчыны-артысткі? Аб тым, мо, што музыка і песня і смутак прагоняць, і сэрца сагрэюць? Сказана гучна. Але справядліва! Зайграе гармонік, дапамогуць цымбалы — лягчэй становіцца дыхаць, весялей думаць, душа ажывае...